

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 61/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 CoE/329/2010-46 z 12. augusta 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47

ods. 3 ústavy uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoE/329/2010-46 z 12. augusta 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Ako vyplynulo zo sťažnosti a z jej príloh, sťažovateľka ako oprávnená osoba doručila súdnej exekútorke JUDr. J. K. (ďalej len „súdny exekútor“) 27. januára 2010 návrh na vykonanie exekúcie, ktorým sa domáhala vymoženia sumy 5 833,67 € s príslušenstvom od fyzickej osoby (ďalej len „povinný“) na základe exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku č. k. RK-1295/07-MK zo 16. januára 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 24. marca 2008 a stal sa vykonateľným 28. marca 2008 (ďalej len „exekučný titul“).

Súdna exekútorka následne predložila Okresnému súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom, ktorým bol povinný zaviazaný zaplatiť sťažovateľke sumu 5 833,67 € s príslušenstvom a náhradu trov rozhodcovského konania.

Okresný súd uznesením č. k. 9 Er/289/2010-9 z 31. marca 2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia v celom rozsahu s odôvodnením, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, a preto nie je spôsobilým exekučným titulom.

Proti označenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 CoE/329/2010-46 z 12. augusta 2010 tak, že uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Sťažovateľka sa domnieva, že napadnutým uznesením krajského súdu boli porušené jej v petite sťažnosti označené základné práva, argumentujúc vlastnou právnou analýzou predmetných vecí, v ktorej okrem iného poukázala na judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 59/00, III. ÚS 383/06, I. ÚS 52/09) a Súdneho dvora Európskej únie (napr. na vec vedenú pod C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira alebo vec vedenú pod C-168/05 Mostaza).

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza:

„K zamietnutiu žiadosti došlo z dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) ZoRK. Uvedené ustanovenia však nedávajú exekučnému súdu, [právomoc]... preskúmať rozhodcovskú doložku či samotný exekučný titul, ale len posúdiť plnenie priznané exekučným titulom, nakoľko aj zákonná formulácia hovorí o plnení, na ktoré zaväzuje rozhodcovský rozsudok a nie o právnom dôvode, z ktorého plnenie vyplýva a na ktorého základe bol vydaný exekučný titul...

Postupom Krajského súdu... bol článok 47 ods. 3 porušený. Povinný napriek absolútnej pasivite v celom predchádzajúcom konaní, napriek nenamietaniu platnosti rozhodcovskej doložky v samotnom rozhodcovskom konaní alebo nepodaní návrhu na začatie konania podľa ust. § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní bol postupom Krajského súdu... postavený do pozície, ako keby takúto žalobu, resp. námietku podal, teda ako keby vykonal procesný úkon, hoci tak nikdy nespravil a naopak sťažovateľovým prvým úkonom mohlo byť až odvolanie. V prípade podaných námietok či žaloby povinným by však sťažovateľ mal aspoň právo sa k nim vyjadriť, kým v tomto prípade k argumentácii porušovateľa či prvostupňového súdu nemohol zaujať ani stanovisko.

Neakceptovateľné je tiež to, že exekučný súd takto postupoval dávno po uplynutí zákonnej lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského nálezu.“

Sťažovateľka taktiež krajskému súdu vytýka, že sa s jej argumentmi o nedostatku právomoci exekučného súdu preskúmať a zaoberať sa platnosťou dohody o rozhodcovskej doložke vôbec nevysporiadal, len v odôvodnení napadnutého uznesenia *„odcitoval zákonné ustanovenia, ku ktorým pripojil dovetok, že súd prvého stupňa v konečnom dôsledku správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na výkon exekúcie. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je vyčerpávajúce a správne, a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako celok podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.“*

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej nálezhom takto rozhodol:

„I. Základné právo spoločnosti P., s. r. o... na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 4 CoE/329/2010-46 zo dňa 12. 08. 2010 porušené.

II. Základné právo spoločnosti P., s. r. o... na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 4 CoE/329/2010-46 zo dňa 12. 08. 2010 porušené.

III. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 4 CoE/329/2010-46 zo dňa 12. 08. 2010 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

IV. Krajský súd v Trenčíne je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 303,30 EUR vrátane DPH... na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáhala (petit). Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má každý právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní... rovní.

Sťažovateľka namietala porušenie v petite sťažnosti označených práv uznesením krajského súdu č. k. 4 CoE/329/2010-46 z 12. augusta 2010. Ústavný súd poznamenáva, že

o predchádzajúcich sťažnostiach sťažovateľky analogického skutkového a právneho obsahu ako posudzovaná sťažnosť už rozhodoval svojimi skoršími uzneseniami (napr. I. ÚS 419/2010, III. ÚS 457/2010 a IV. ÚS 17/2011), a preto pri posudzovaní tejto sťažnosti vychádzal aj z odôvodnenia svojich skorších uznesení, na ktoré zároveň v podrobnostiach odkazuje. V nadväznosti na to ústavný súd upriamuje pozornosť aj na svoju doterajšiu judikatúru (napr. IV. ÚS 55/09), podľa ktorej za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považuje aj takú sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie ústavou, prípadne kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručeného práva alebo slobody na základe takých tvrdení a argumentov, ktoré už v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti, rozhodujúc o obdobnej sťažnosti (hoci aj iného sťažovateľa) posúdil a vyhodnotil ako neodôvodnené.

V reakcii na námietky sťažovateľky ústavný súd neposudzoval, či a do akej miery je napadnutý výklad danej problematiky krajským súdom optimálny, ale iba zisťoval, či nie je interpretáciou natoľko extrémnou, a teda svojvoľnou, že by vybočovala z postulátov spravodlivého procesu vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd nedospel k záveru, že by namietané uznesenie krajského súdu bolo svojvoľné a zasahovalo do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu a uznesenia okresného súdu konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi ním preskúmaného uznesenia okresného súdu (ktorý príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a ktorého úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a ústavne akceptovateľné) a na tieto vo svojom uznesení odkázal. Vzhľadom na uvedené nie je možné urobiť záver ani o absencii náležitého odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní rozhodnutia okresného súdu

za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení a vylučujúcich možnosť porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd ďalej konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade ústavný súd nemá dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

K námietke sťažovateľky, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s jej argumentmi o nedostatku právomoci exekučného súdu preskúmavať a zaoberať sa platnosťou dohody o rozhodcovskej doložke, ale len poukázal na odôvodnenie okresného súdu, ústavný súd uvádza, že z § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, nemusí v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia uvádzať (kopírovať) všetky dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, ale môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého prvostupňového rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (napr. judikatúru).

V zmysle citovaného ustanovenia postupoval aj krajský súd, keď uviedol, že *„aj odvolací súd zdieľa právny názor súdu prvého stupňa, že zmluvu... treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu..., a preto sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, ktorý rozhodcovskú doložku v danej zmluve vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku...“*. Okrem toho krajský súd interpretoval Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá *„sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí*

hned', ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Preto prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný...“.

Ako už bolo uvedené, sťažovateľka vo svojej argumentácii poukázala aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira (C-40/08), ktorý pri riešení prejudiciálnej otázky v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami rozhodoval o otázke právomoci vnútroštátneho súdu (ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku) v tom zmysle, či je oprávnený konštatovať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky. Súdny dvor Európskej únie vo výroku svojho rozsudku konštatoval, že vnútroštátny súd môže ex offio preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach daného prípadu (právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu v právnej veci spotrebiteľa) z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je podmienka existencie vnútroštátneho práva prikazujúceho za určitých okolností prieskum materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku v rámci rozhodovania o návrhu na výkon rozhodcovského rozsudku splnená (§ 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov), potom postup všeobecného súdu, ktorý z toho vyvodí dôsledky vyplývajúce zo slovenského právneho poriadku, je legitímny. Ústavný súd preto argumentáciu sťažovateľky uvedeným rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie považoval skôr svedčiacu v prospech správnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nedospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti namietaného rozhodnutia krajského súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemožno toto rozhodnutie kvalifikovať ako arbitrárne ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd nezistil takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľkou namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto základných práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto je sťažnosť v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a ústavný súd ju z toho dôvodu pri jej predbežnom prerokovaní odmietol.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalším návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2011